

GIBANJE

Opis gibanja

Primeri:

-ladja plava po vodi → okolica
↓
opazovano telo

-človek se sprehaja po parku → okolica
↓
opazovano telo

Telo se giblje takrat, ko spreminja lego glede na drugo telo ali skupino teles v njegovi okolici.

Potnik sedi v avtu, ki se pelje po cesti.

Potnik glede na avto miruje.

Potnik se glede na cesto premika.

Človek lebdi v zraku.

Gibanje je relativno. To pomeni, da se glede na nekatera telesa v okolici giblje, glede na druga telesa iz okolice pa miruje.

Fizikalne količine s katerimi opisujemo gibanje so:

- Pot [s] m, km...
- Čas [t] min, h, sekunda...
- Hitrost [v] km na sekundo..

Tir gibanja je črta po kateri se telo giblje:

- Raven tir: premo gibanje
- Kriv tir: krivo gibanje

Dolžina tira je pot.

1.2 Enakomerno gibanje

Hitrost telesa je stalna [se ne spreminja].

Hitrost je stalna takrat, ko telo v enakem časovnem obdobju naredi enako dolgo pot.

Hitrost- pot : čas

Merske enote: meter na sekundo, kilometer na uro...

To pomeni, kolikšno pot opravi telo v nekem času.

POMNI: Hitrost je pri enakomernem gibanju vedno enaka.

1.3 Neenakomerno gibanje

POMNI: Hitrost pri neenakomernem gibanju je odvisna od časa.

POMNI: Hitrost telesa je značilna za trenutek, povprečna hitrost pa za časovni razmik.

Pri neenakomernem gibanju poleg hitrosti opredelimo tudi povprečno hitrost kot količnik med potjo telesa in časovnim razmikom v katerem je telo to pot naredilo.

1.4 Enakomerno pospešeno gibanje

Pri enakomernem pospešenem gibanju se hitrost povečuje enakomerno s časom.

Pospešek nam pove za koliko se spremeni hitrost v neki časovni enoti.

Pospešek- sprememba hitrosti : čas

Sprememba hitrosti- pospešek · čas

Čas- sprememba hitrosti : pospešek

Sprememba hitrosti- [končna hitrost + končna hitrost] : 2

POSPEŠEK pri enakomernem pospešenem gibanju je stalen, s časom se spreminja
HITROST se v enakem časovnem obdobju spremeni za enako vrednost.